

ПАМ'ЯТІ ВЧЕНОГО-ПЕДАГОГА

Пішов із життя Вчитель із великої літери, знаний педагог-учений Петро Миколайович Щербань.

Він був свідком і активним учасником культуротворчого процесу другої половини ХХ – першого десятиліття ХХІ століття, пережив усі ті самі тріумфи й випробування, що й увесь наш народ, зберігши при цьому найсокровенніше – людську гідність і порядність. Вісімнадцятирічним юнаком П. М. Щербань пішов відбивати гітлерівську навалу, а до того був активним учасником підпільної організації під керівництвом Петра Бовкуна у Карлівці. Сім молодих років служив у армії, був узірцевим бійцем і командиром. За участь у війні нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, двома орденами «За мужність» і багатьма медалями. А після армії перейшов на освітянську ниву, на якій трудився багато років. Освітянські сходи плекав дбайливо, добросовісно і талановито, як педагог від Бога, вірний усталеним традиціям просвітництва в Україні.

Після першого року навчання у Полтавському педагогічному інституті ім. В. Г. Короленка отримав Сталінську стипендію. Закінчивши інститут, був призначений директором Козельщинської середньої школи і в перший же рік своєї праці встановив централізоване опалення в школі і домігся відмінних результатів у навчанні. Через 5 років став завідувачем Козельщинського райвно, а ще через 2 роки – заступником завідувача Полтавського обласного відділу народної освіти. Понад 10 років працював завідувачем Полтавського облвню. Область отримувала урядові Перехідні Червоні прапори, премії і нагороди за зміцнення навчально-матеріальної бази та високі показники у навчально-виховній роботі. Петро Миколайович обирався делегатом другого, третього і четвертого З'їздів учителів УРСР, а також делегатом Всесоюзного з'їзду вчителів, Всесоюзного профспілкового з'їзду та республіканського з'їзду Педагогічного товариства України.

За творчу і наполегливу працю в досягненні успіхів у навчально-виховній роботі закладів освіти йому було присвоєно звання Заслуженого вчителя України, нагороджено орденами Трудового Червоного Прапора та «Знак Пошани», медалями А. С. Макаренка і Н. К. Крупської та золотими медалями К. Д. Ушинського та Григорія Сковороди.

За рейтингом тижневика «Освіта» він неодноразово входив до числа кращих освітян року у номінаціях «Засвіти вогонь», «Народ мій завжди буде», «Лицарі відданості освіті» (як засновник визначної педагогічної династії).

У 1977-1979 роках П. М. Щербань працює першим заступником голови Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном, зустрічається з ними не лише в Україні, виступає в різних країнах із лекціями і доповідями.

З 1979 року він переходить до творчої праці у вищій школі: Київський педагогічний інститут іноземних мов (1979-1991); Ніжинський педагогічний інститут імені М. Гоголя (1991-1996); з січня 1997 року працює професором Українського інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти, а з вересня 1997 року по жовтень 1999 – професором Державної академії керівних кадрів освіти; у 2000-2008 роках – головний науковий співробітник Інституту вищої освіти АПН України; з 2008 року – професор Уманського державного педагогічного університету ім. П. Г. Тичини.

З турботою, бережливо, сердечно він ставився до класиків української педагогіки, дружив із В. Сухомлинським, був Ініціатором щорічного колективного відвідування могили К. Ушинського у Видубицькому монастирі.

Постать Петра Миколайовича Щербаня не лише як талановитого педагога, а й як активно-ініціативного організатора освітньої справи виявляється і в його монографіях, навчально-методичних посібниках, брошурах. Безмежна доброта, висока культура слова й поведінки, лицарська великодушність та неодмінна обов'язковість створили П. М. Щербаню образ людини багатогранно обдарованої, творчої, активно діяльної за багатьма напрямками державного, освітнього, культурного життя нації.

Його книги «Педагогіка спілкування», «Формування національної самосвідомості в сім'ї», «Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах», «Прикладна педагогіка», «Педагогічна культура вчителя» й ін. увійшли до української педагогічної скарбниці та її наукової спадщини.

Син українського козачого степу, він жив і трудився за величнішим батьківським і хліборобським законом: кожен клептик рідної землі обробляти якнайсумлінніше, не допускаючи на ній бур'янів безчестя. Учитель, науковець, професор, талановитий організатор загальноосвітньої і вищої школи, визначний громадсько-політичний діяч, об'єднувач зусиль вітчизняних і зарубіжних українців навколо української національної ідеї, автор багатьох науково-педагогічних праць назавжди залишиться у нашій пам'яті як узірєць відповідальності, працелюбства, порядності, любові до України та свого роду.

*Педагогічний колектив
Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*